

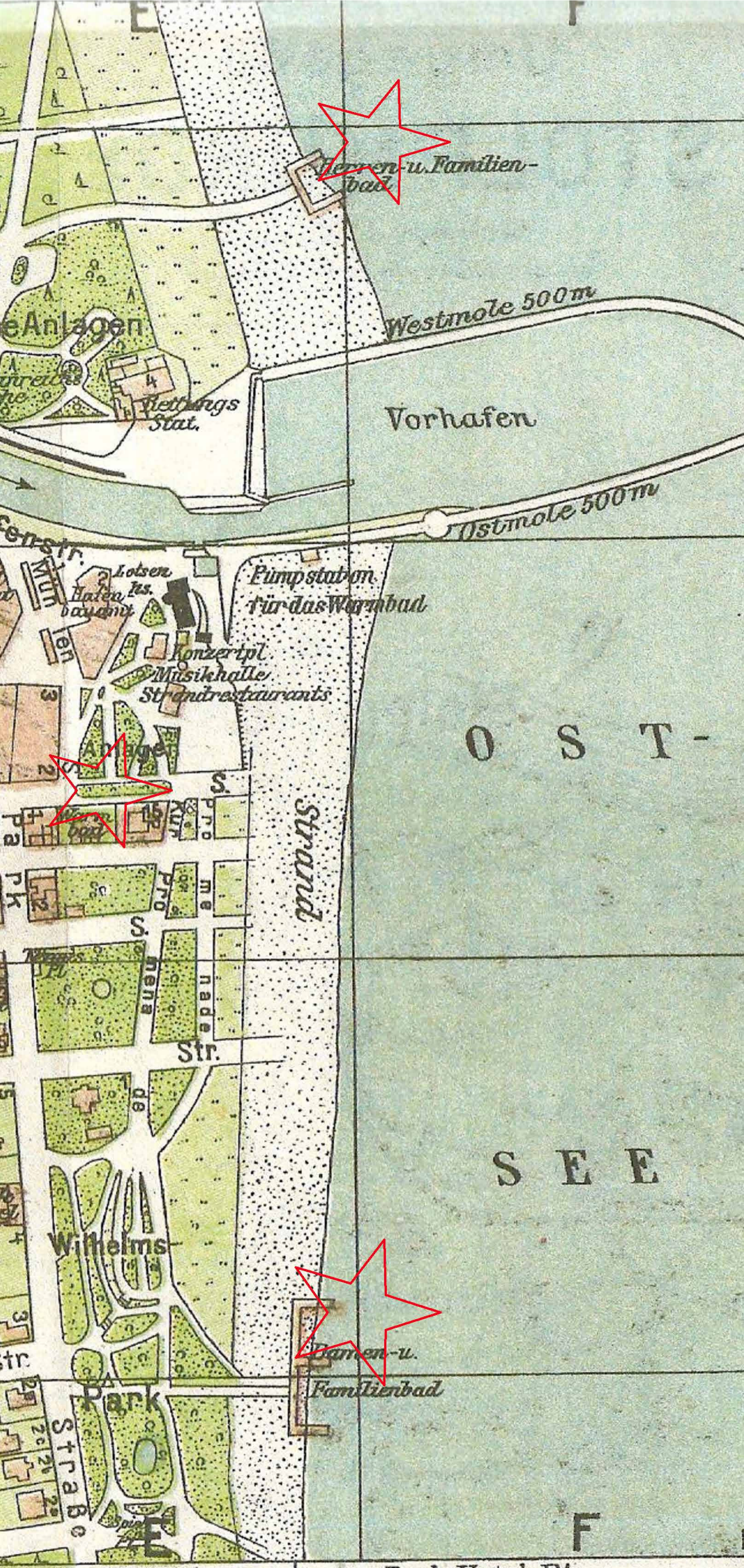
Pierwszy zakład leczniczy dla dzieci

Uzdrowiskowe aspiracje Ustki znalazły wyraz m.in. w spontanicznym odzewie na publikacje niemieckiej prasy o zamiarze cesarza Wilhelma II, dotyczącym ufundowania przezeń budowy ośrodka kolonijnego dla berlińskich dzieci z ubogich rodzin. Ustka natychmiast zgłosiła, że gotowa jest przekazać na ten cel jakąś parcelę, byleby cesarski ośrodek został wybudowany właśnie tutaj.

Ostatecznie nie doszło do realizacji pomysłu, ale w maju 1907 roku, staraniem lokalnych organizacji kobiecych, doszło do powstania w Ustce tzw. „Kinderheilstelle” – czyli ośrodka leczniczego dla dzieci z chorobami płuc, a zwłaszcza z gruźlicą. Przysyłane tu dzieci miały korzystać z dobrodziejstw uesteckiego klimatu, zażywać kąpeli powietrznych na specjalnym tarasie i spacerować po plaży. Ośrodek ten, otwarty 13 maja 1907 roku, można uznać za pierwsze uesteckie sanatorium.

Budowla po wojnie pełniła funkcję Państwowego Domu Dziecka. Przetrwała do lat połowy lat 70. XX wieku, kiedy to została wyburzona, aby na jej miejscu mógł zostać zbudowany uesteckie szpital.

■ Przedwojenny plan Ustki. Gwiazdkami zaznaczono kąpieliska, założone jeszcze w XIX wieku, widać też załazek Promenady.

„Pamiętasz, była jesień”

Piękne opisy uliczek i zabudowy Ustki z lat 40. i 50. XX wieku znajdujemy we wspomnieniach pisarki Anny Iwaszkiewicz. Pierwszy raz przybyła tu w sierpniu 1947, na zaproszenie znanego polskiego pisarza Stanisława Dygata (m.in. autora scenariusza do filmu „Pożegnania”, pamiętanego dzięki słynnej piosence w wykonaniu Sławy Przybylskiej „Pamiętasz, była jesień”). Dygat udostępnił jej wtedy wynajmowany przez siebie w Ustce pokój.

„Otóż właśnie; ten pierwszy raz, kiedy przyjechałam do Ustki. Pamiętny sierpień 1947 roku. Stachowie i Tereska byli wtedy w Ustce i doskonale się tam bawili, ja siedziałam w Hallerowie z Jadwinią i Maćkiem dwuletnim. Stachowie przyjechali w początku sierpnia po Maćka zostawiwszy swój pokój Teresce i ewentualnie mnie. Pojechałam natychmiast. Na stacji czekała na mnie Tereska w tej szafirowej płóciennej sukni koloru jej oczu, w której jej tak dobrze było, i Staś Dygat (jakiż inny od obecnego!). Pogoda była prześliczna. Staś zawołał chłopaczka z wózkiem na rzeczy, on poszedł dołem do szosy, a my zaczęliśmy wdrapywać się po wysokich schodach. Po raz pierwszy przebyłam tę drogę tyle razy potem przemierzaną: zakręt szosy, most, potem kościół, targ, tenis na placu Wolności, ulica Żeromskiego, Mickiewicza i zaraz „Zaiks”, trochę dalej jeszcze, przy rogu Mickiewicza i Kopernika mieściła się willa pani Grzywaczowej. Dotychczas morza ani śladu. Staś pożegnał się z nami przy „Zaiksie”. Weszliśmy po „dość ciemnych schodach” do mieszkania na piętrze. Pokój duży, niski, również dość ciemny. Spytałam wreszcie:

- Gdzież tu jest morze? Czy to jeszcze stąd daleko?

Tereska odpowiedziała:

- Tu zaraz bliźutko, za tymi drzewami. Czy nie słyszysz, jak szumi?

Zamilkłyśmy na chwilę. Za oknem las sosnowy mocno pachniał w słońcu.

Podeszłam do okna i wtedy usłyszałam ten jedyny na świecie dźwięk, którego mogłabym słuchać bez końca. Tak, za tymi drzewami było morze. Tyle razy potem przyjeżdżałam do Ustki. Przeżyłam tu chwile cudowne, dni pełne radości, a także i dni pełne trosk, niepokoju, potem ciężkie dni po śmierci Cioci, ale ta chwila wtedy, kiedy pierwszy raz usłyszałam morze, i te słowa Tereski stoją mi w pamięci, jakby to było wczoraj. Ile razy tu przyjeżdżam, nawet kiedy myślę o Ustce, widzę ciemne wnętrze pokoju, sosny całe w słońcu za oknem, Tereskę, taką śliczną, opaloną, w szafirowej sukience, i mam w uszach jej słowa: „Czy nie słyszysz, jak szumi?”

To wspomnienie to jakby „motto” wszystkich moich przyjazdów do Ustki,

(Anna Iwaszkiewicz, *„Moje Fontainebleau”, esej z jej „Dzienników i wspomnień”.*)

■ Dworzec kolejowy w Ustce w latach 40. wówczas jeszcze ustczanie nazywali Ustkę Postominem, ale gości już wtedy witali bardzo serdecznie.

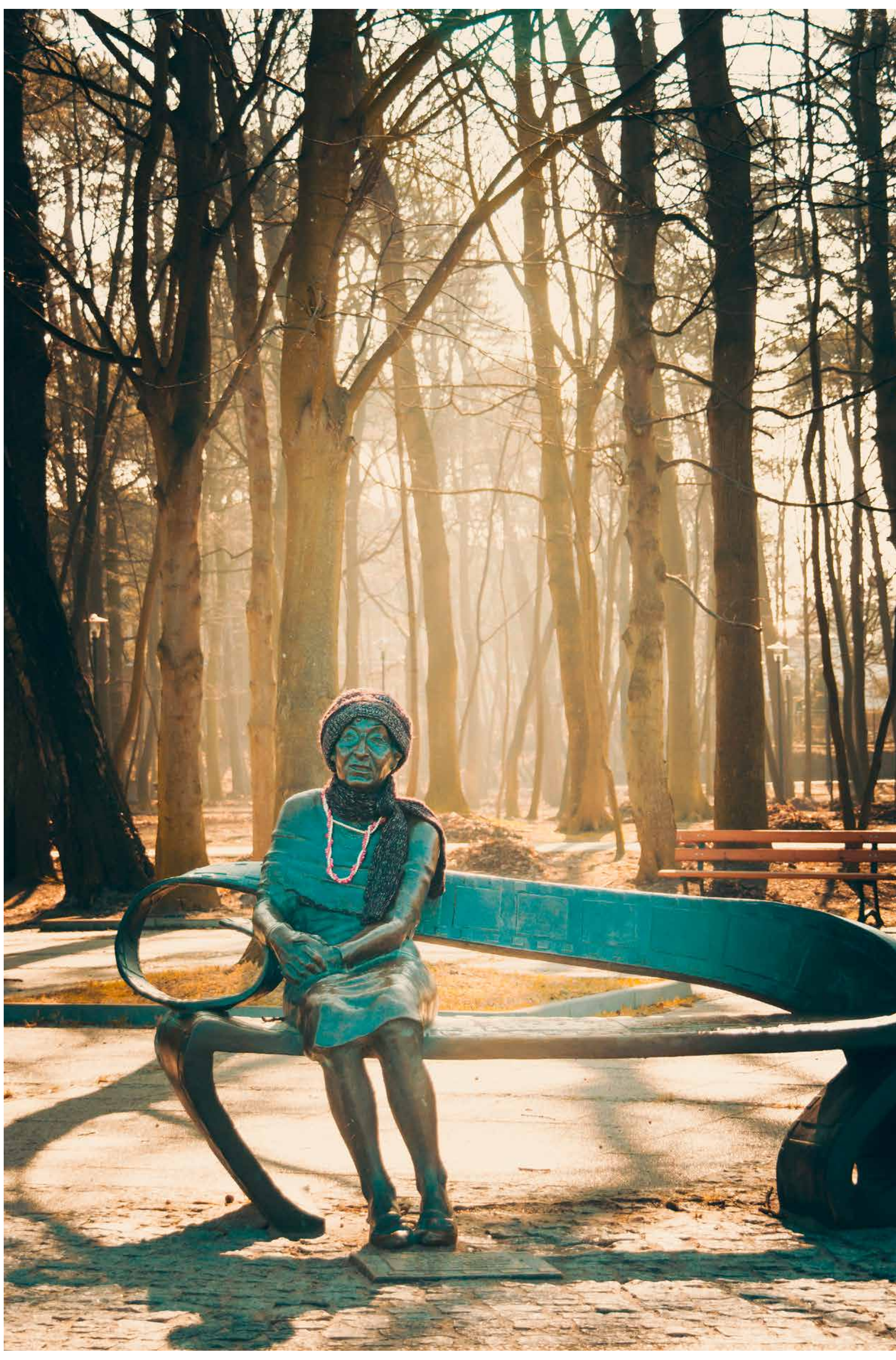
■ Statek wycieczkowy „Barbara” zabierał letników na krótkie rejsy po morzu.

„Przystanie”, „Czarodziejki” i Dom Pracy Twórczej ZAiKS

Stare, przedwojenne pensjonaty i hoteliki także przetrwały w powojennej Ustce. W większości przeszły we władanie Funduszu Wczasów Pracowniczych – peerelowskiej instytucji organizującej wypoczynek dla „mas”, zwanych też wówczas „ludem pracującym”. Nadawano im przeważnie nazwy „Czarodziejka”, a w kilku przypadkach także „Przystań”. Ponadto w Ustce swoje domy wypoczynkowe, zwane też domami pracy twórczej, prowadziły w czasach PRL organizacje zrzeszające artystów, m.in. Związek Polskich Artystów Plastyków, w którego władaniu znajduje się XIX-wieczna willa stylizowana na zamek oraz ZAiKS, czyli Związek Artystów i Kompozytorów Scen, zrzeszający aktorów, reżyserów, scenografów, scenarzystów itp. Ów ZAiKS do dziś jest właścicielem jednej z okazałych willi przy ul. Mickiewicza. Do FWP należała także „Alga”, w której w latach 70. działała biblioteka dla kuracjuszy oraz „Klub Kuracjusza”.

■ Ławeczka Ireny Kwiatkowskiej. Ten ustecki pomnik przypomina o tym, że znakomita aktorka wielokrotnie odpoczywała w Domu Pracy Twórczej „ZAiKS” w Ustce.

■ Lata siedemdziesiąte na usteckiej promenadzie nadmorskiej.

■ Zabytkowy Dom Pracy Twórczej Związku Polskich Artystów Plastyków.

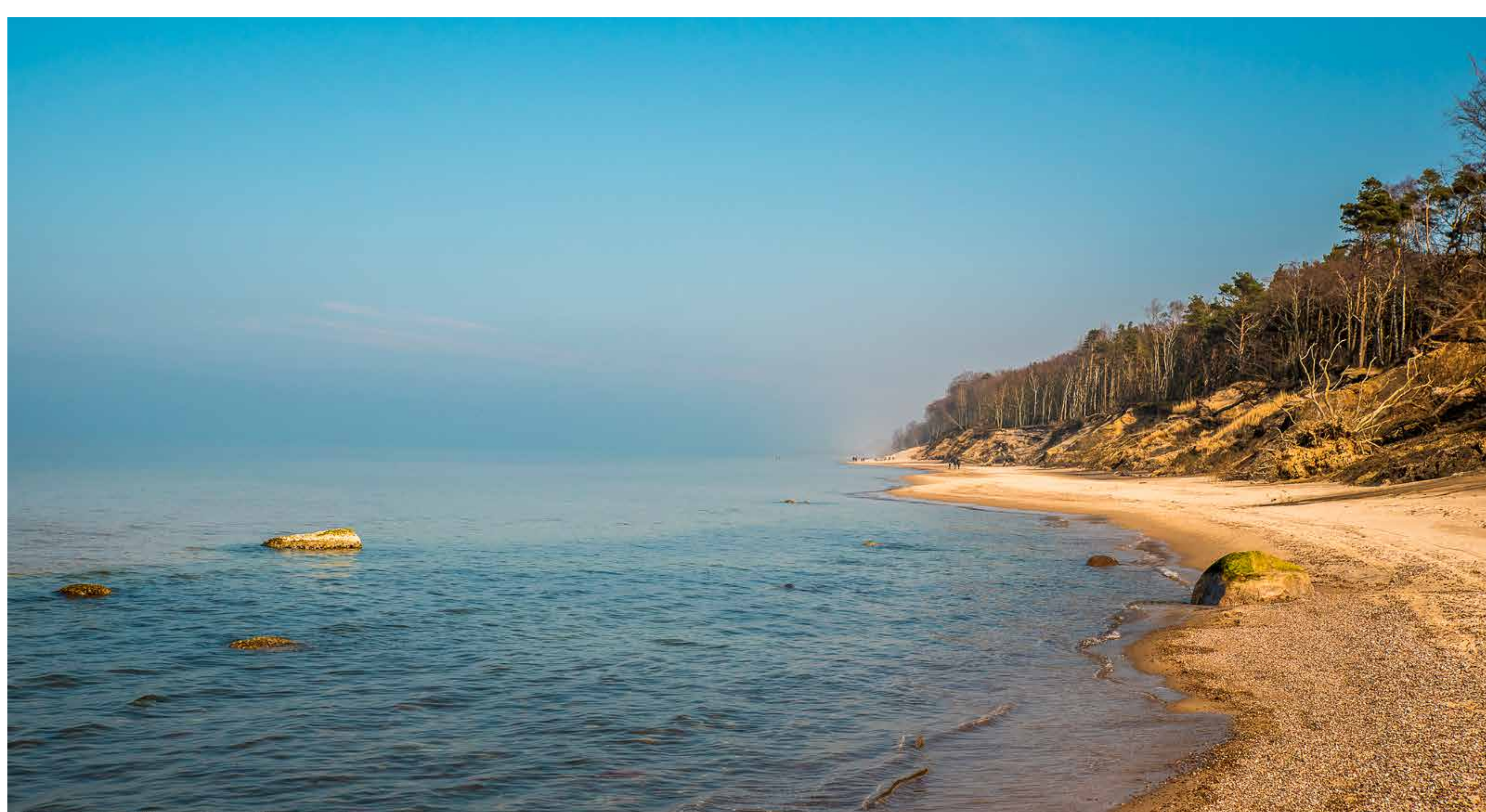
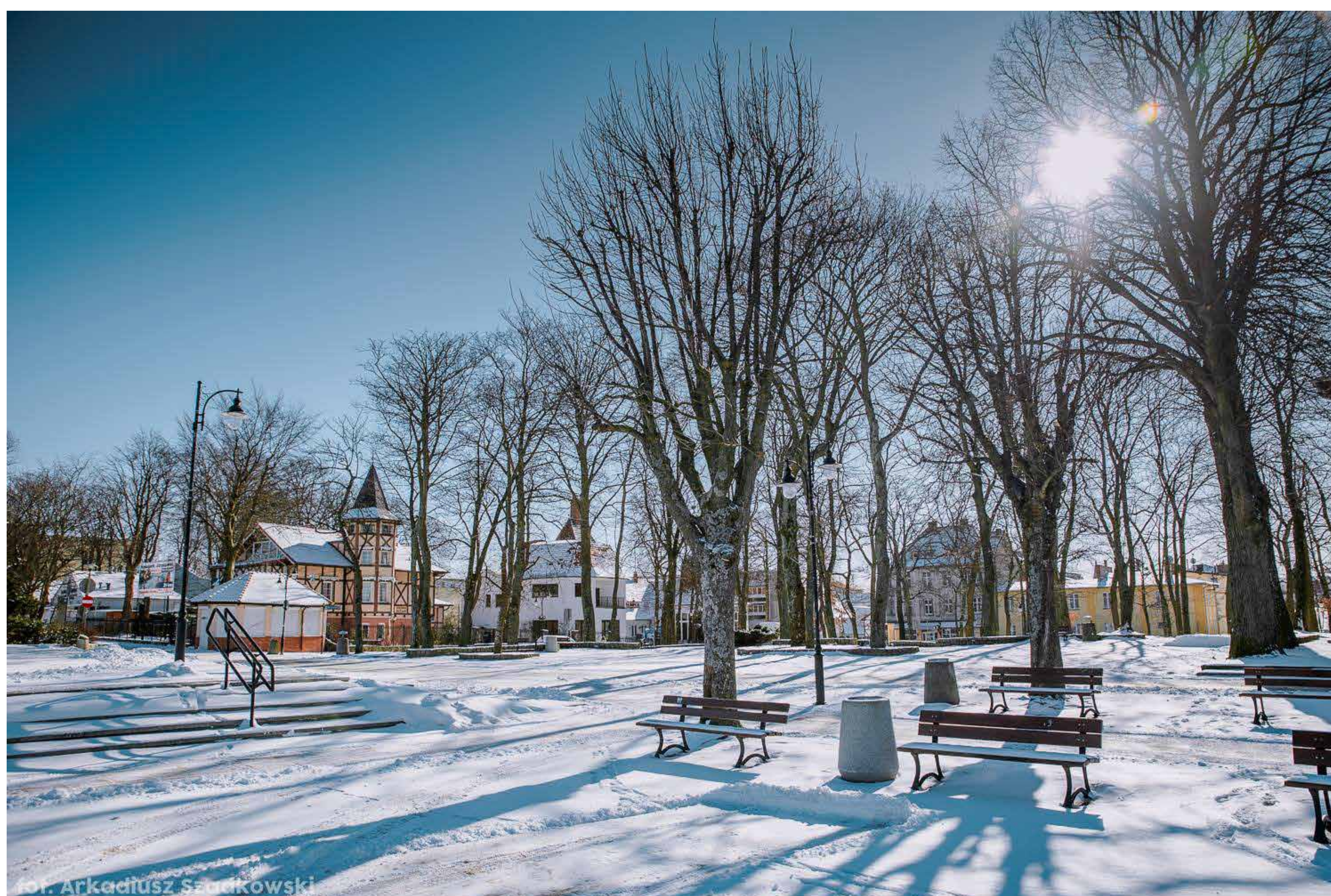
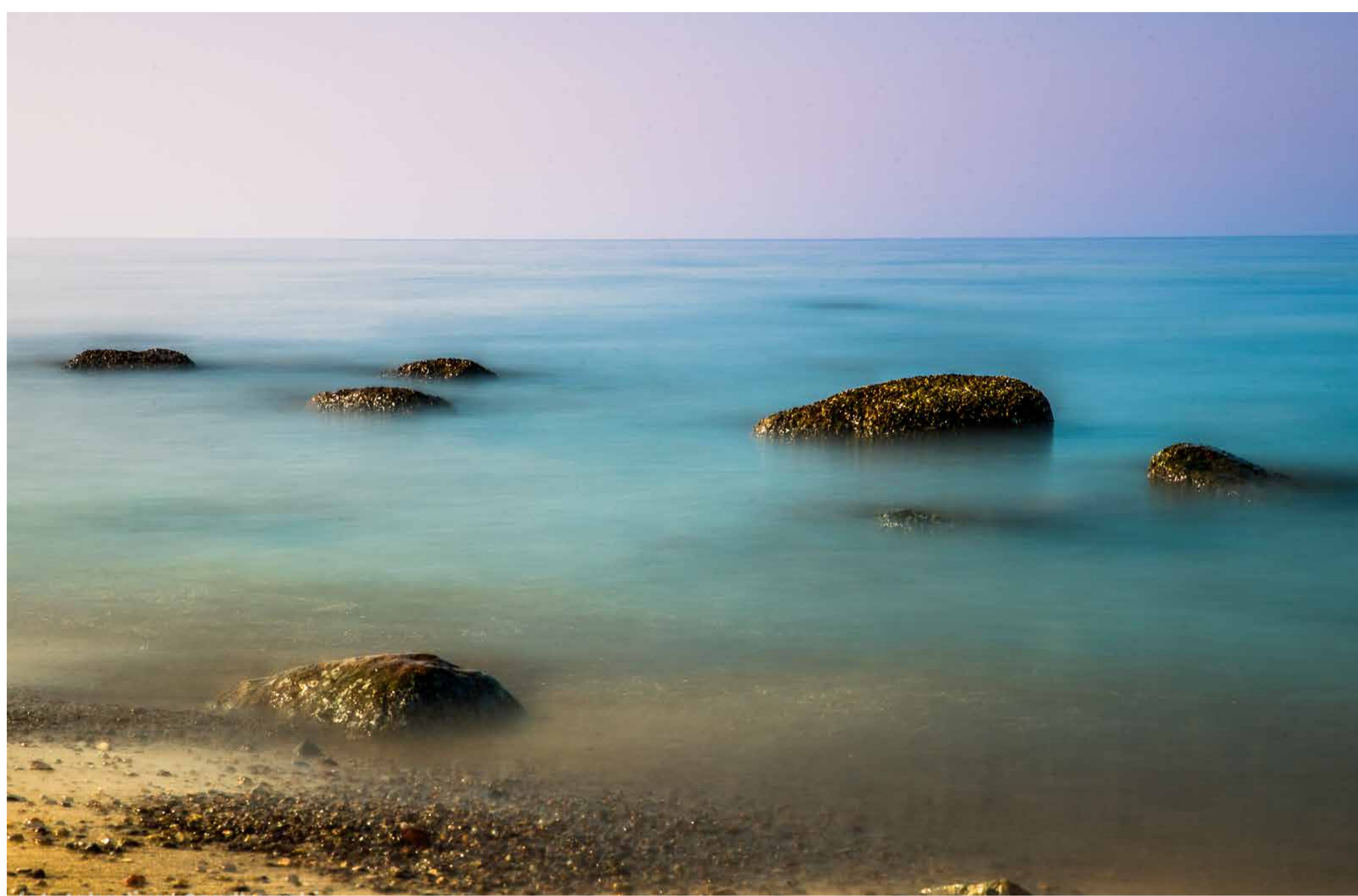
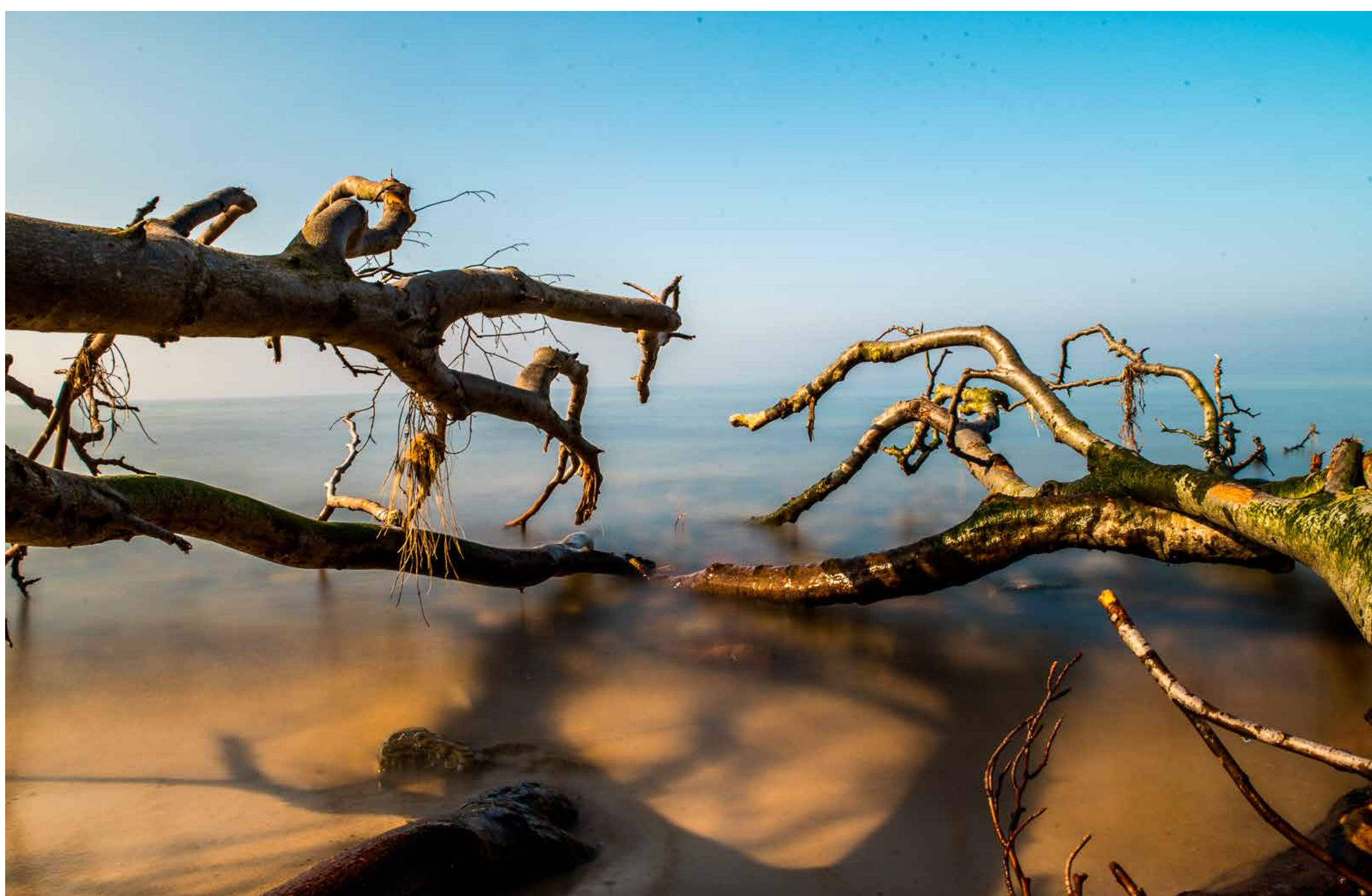
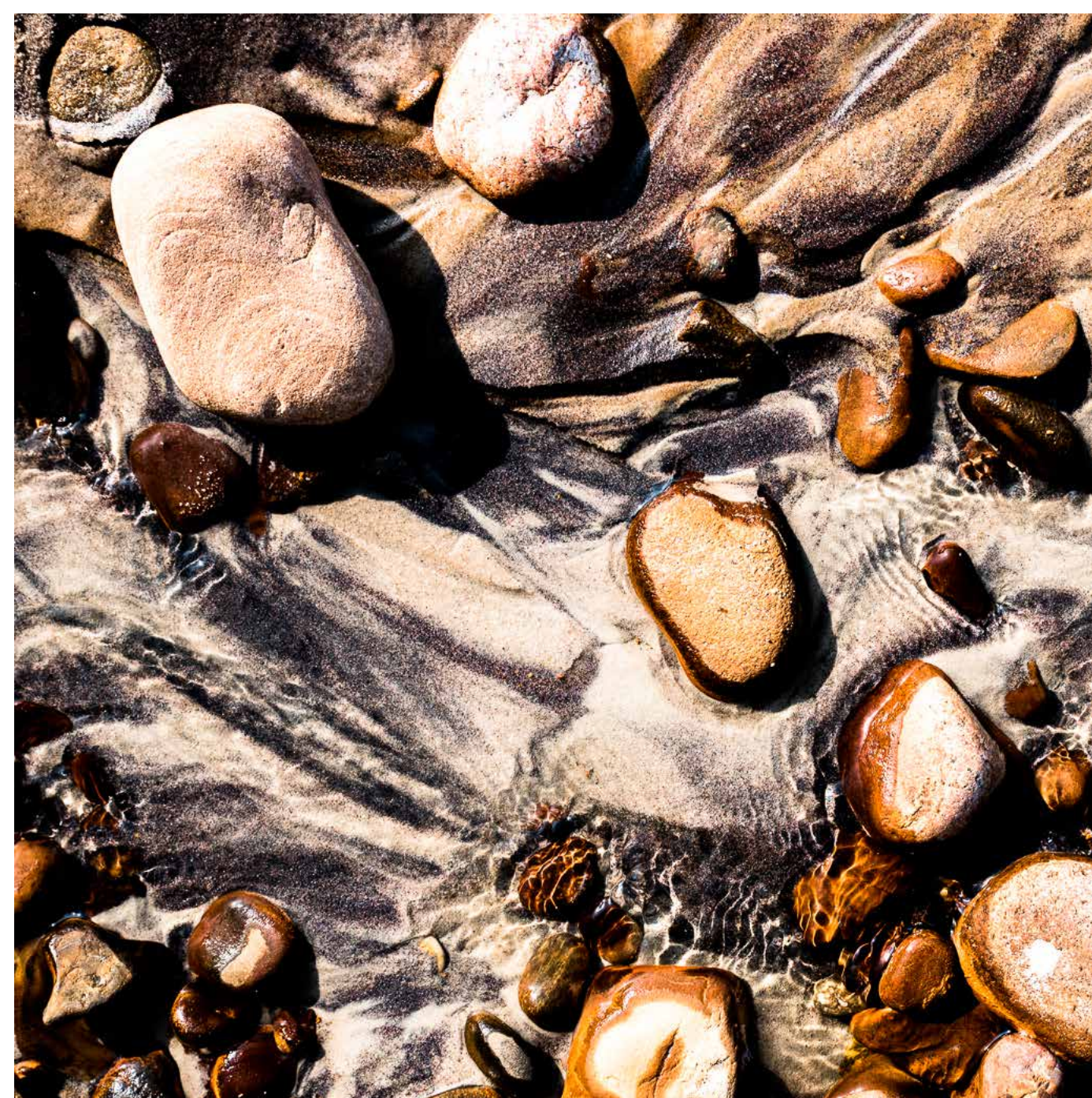
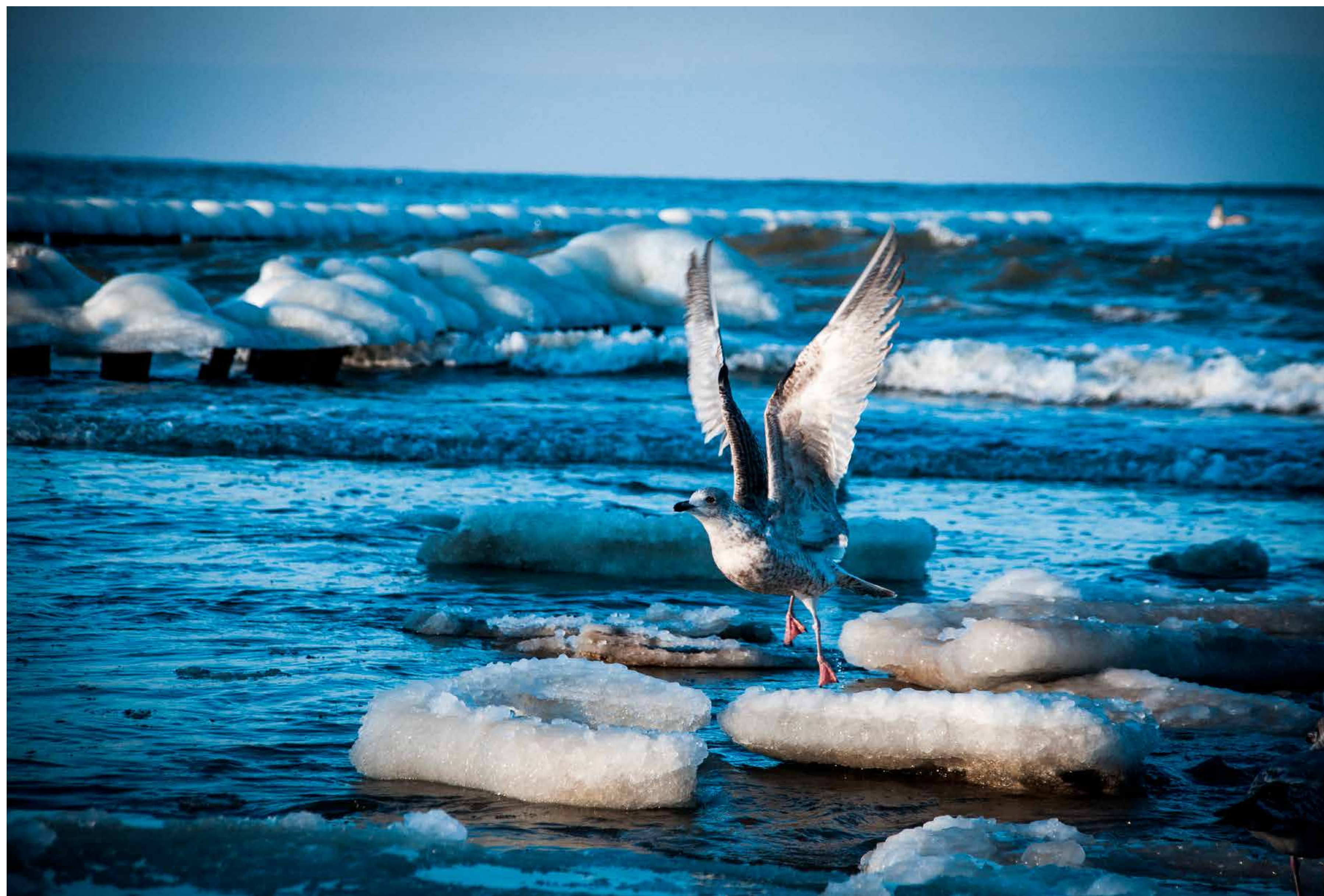
Talasoterapia

Termin pochodzi od greckiego słowa "Thalassa" oznaczającego "mo-
rze". Czynniki uzdrawiające to: woda morską, plażowy piach, słońce
i powietrze przesycone morskim aerozolem, zawierającym korzystne
dla zdrowia mikroelementy.

- Umiejętne opalanie się powoduje wytwarzanie się w organizmie witami-
ny D3, wzmacnia strukturę kości, zwiększa ilość czerwonych krwinek.
- Inhalacje morskim aerozolem na plaży normalizują przemianę materii.
- Wdychane sole sodu nawilżają błonę śluzową układu oddechowego,
co ułatwia odkrztuszanie.
- Sole potasu przyczyniają się do spadku ciśnienia krwi i wzrostu siły
mięśnia sercowego.
- Sole wapnia obniżają reakcje alergiczne i działają przeciwzapalnie.
- Sole jodu wpływają na wytwarzanie hormonów tarczycy.
- Sole magnezu zmniejszają napięcie nerwowe.

Z kolei rozbryzgujące się fale morskie generują ujemne naładowanie
jonów, co skutkuje obniżeniem ciśnienia krwi, zwiększeniem aktywności
motorycznej mięśni i wzmożeniem aktywności biologicznej organizmu.

*(Źródło: dr n. med. Henryk Klimczuk, Lekarz Naczelny "Uzdrowiska Ustka S.A.", "Lecznicze działanie
klimatu morskiego, w: "Gazeta Kuracjusza" nr 2 (7), luty 2006, Kraków 2006)*

Anegdoty

Bo nam wszystko wykupią!

Plany rozwoju Uzdrowiska Ustka powstawały jeszcze w okresie schyłku PRL, gdy przed wszystkimi sklepami ustawiały się długie kolejki i gdy na półkach ciągle brakowało towaru. Pewien zasłużony dla Ustki działacz społeczny protestował wówczas przeciwko rozszerzaniu działalności uzdrowskiej argumentując, że w efekcie napływu do Ustki coraz większej liczby osób problemy zaopatrzeniowe usteczan pogłębią się, bo kuracjusze będą wykupywać towary z miejscowych sklepów.

Taksówkarze za uzdrowiskiem

Grupą zawodową, która w latach 80. najszybciej skorzystała na stworzeniu uzdrowiska i jego rozwoju, byli taksówkarze. We wcześniejszych latach od jesieni do wiosny ruch w Ustce zamierał i właściciele „taryf” mogli liczyć co najwyżej na zamówienia od rybaków i żołnierzy z pobliskich koszar Centrum Szkolenia Marynarki Wojennej.

Cudowne ozdrowienia

Na przestrzeni kilku dziesięcioleci, w usteckich sanatoriach skojarzyło się wiele par. Wieloletni pracownicy „Uzdrowiska Ustka” widywali przypadki, że kuracjuszki i kuracjusze przyjeżdżali do Ustki o kulach. A wyjeżdżali już bez kul i w podskokach, uskrzydleni nie tylko uzdrowską terapią ale także dzięki uczuciu, które narodziło się w Ustce.

Dyrygent bez orkiestry i amfiteatru

W latach 70. planowano stworzenie wokół Ustki kompleksu uzdrowisk nadmorskich. Miał on funkcjonować jako Zespół Uzdrowisk Słupskich i objąć także całoroczne sanatoria w Łebie i w Jarosławcu. W Ustce planowano budowę kawiarni zdrojowej, amfiteatru i platformy widokowej. Był też plan utworzenia orkiestry zdrojowej i nawet ściągnięto do Ustki i zatrudniono na etacie fachowego dyrygenta. Niestety, orkiestry zdrojowej się nie doczekał.

(Źródło: wspomnienia słuchaczy Usteckiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, byłych pracowników „Uzdrowiska Ustka”).

■ Port na przelomie lat 70. i 80. Zawsze zawierano tu wiele znajomości.

■ Pierwsi pracownicy PP „Uzdrowisko Ustka” pod koniec lat 70. Od lewej: doktor Elżbieta Michalska, gł. księgowa Apolonia Wojciechowska, dyrektor Władysław Rosiak, Wiesława Kazuła, ostatni z prawej doktor Edward Pokorny lekarz uzdrowski.

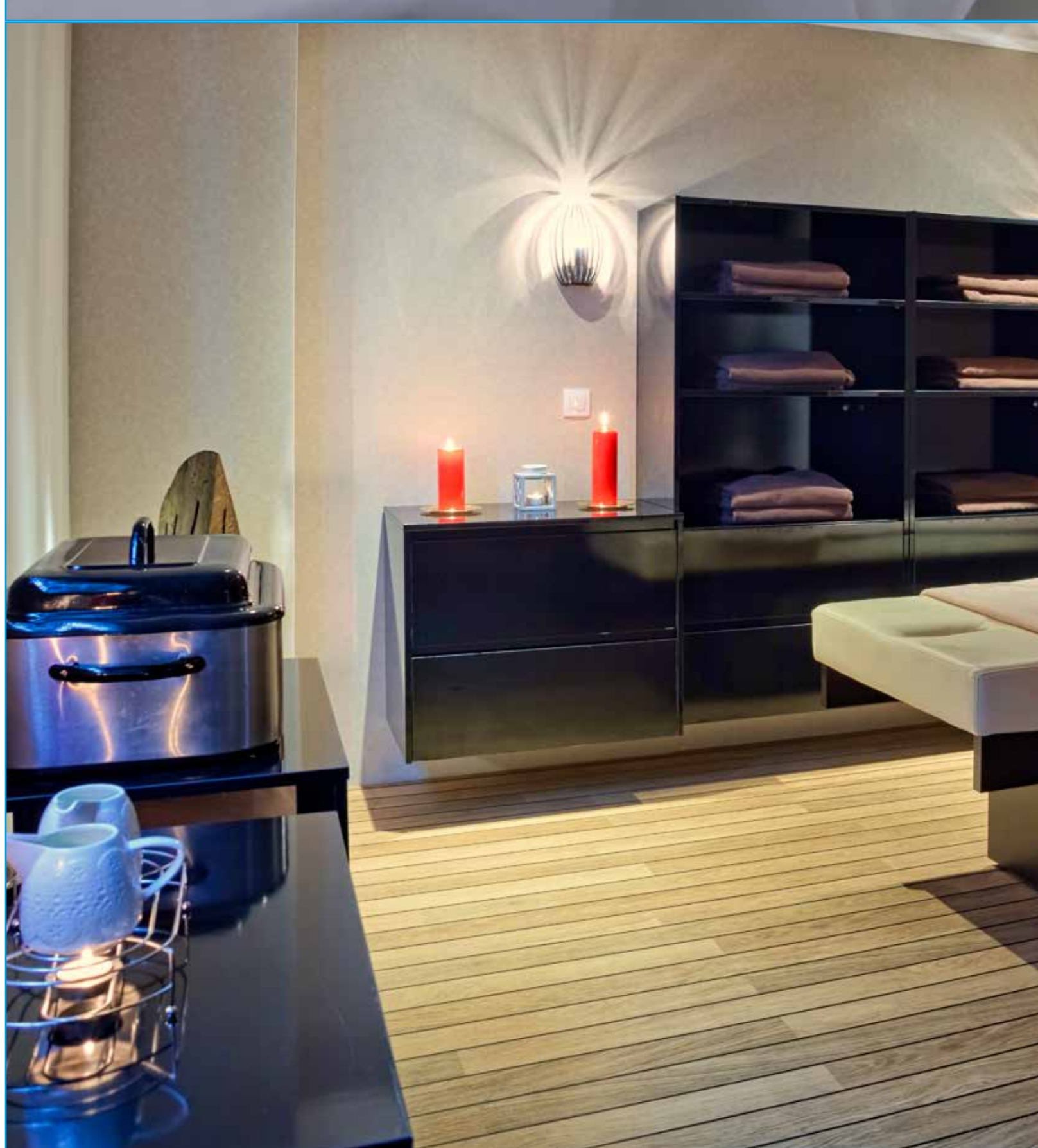
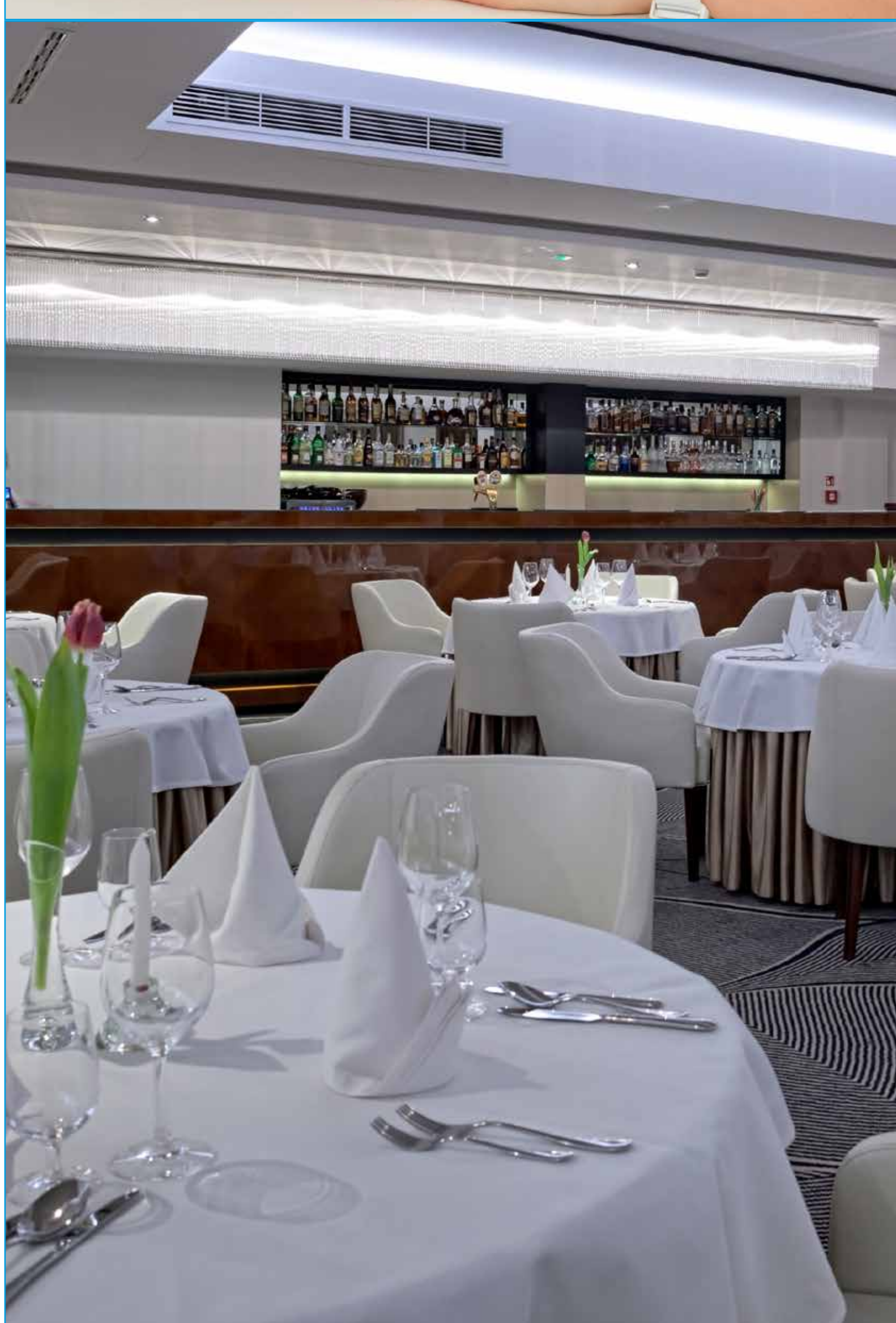

Jak uzdrawiają w Uzdrowisku „Grand Lubicz”

W 1979 roku w Ustce wykonano odwiert o głębokości 705 metrów. Po niedawnej modernizacji odwiert umożliwia pozyskiwanie do jednego z basenów uzdrowskim hotelu „Grand Lubicz” leczniczej, hipotermalnej wody mineralnej. Zawiera ona głównie chlorek sodu oraz jodki. Temperatura wody, to 28-30 stopni. Zalecany czas kąpieli: do 20 minut. Taka kąpiel działa na receptory skóry, układ nerwowy oraz hormony tkankowe, zmniejsza pobudliwość nerwów czuciowych i ruchowych, zwiększa ukrwienie skóry, zwiększa odporność organizmu, działa hartująco na organizm, normalizuje ciśnienie krwi i wspomaga pracę serca.

Hotelowe centrum medyczno - rehabilitacyjne obejmuje kompleks gabinetów diagnostycznych i zabiegowych z nowoczesnym sprzętem medycznym oraz rehabilitacyjnym, który pozwala na wykonanie łącznie około 50 różnych zabiegów leczniczych w tym samym czasie. Terapie prowadzone w centrum medyczno - rehabilitacyjnym obejmują swoim zakresem: specjalistyczne konsultacje lekarskie, choroby ortopedyczno-urazowe, choroby układu nerwowego, choroby reumatologiczne, choroby kardiologiczne i nadciśnienia, choroby układu oddechowego, rehabilitację kobiet po mastektomii, cukrzycę, osteoporozę, choroby zawodowe.

RESTAURACJE I BARY

Na terenie Hotelu, znajdują się bary, kawiarnia widokowa i 2 restauracje, w których serwowane są mistrzowskie połączenia smaków, zarówno te wyszukane, niebanalne jak i tradycyjne.

SPA & WELLNESS

Centrum SPA to blisko 30 gabinetów w których świadczone są zabiegi na twarz ciało oraz zabiegi medycyny estetycznej. Znajduje się tu również grota solna z tężniami o powierzchni 120 m²

CENTRUM MEDYCZNO-REHABILITACYJNE

Świadczone są tu usługi zdrowotne w skład których wchodzi: Gabinet diagnostyczny i lekarski, Gabinety elektroterapii, Sala gimnastyczna, Gabinety masażu, Hydroterapia. Ofertę rozszerzono o punkt laboratoryjny oraz diagnostykę wad postaw u dzieci. Medical Resort, mocno wspiera i wzmacnia aktywność społeczną Seniorów, zwiększa dostępność do usług i dóbr poprawiających ich jakość życia.

CENTRUM KONFERENCYJNE

Na terenie obiektu znajduje się 8 multimedialnie wyposażonych sal konferencyjnych – łącznie do użytku oddano prawie 1000 miejsc konferencyjnych. Odbývają się tu eventy firmowe i konferencje na najwyższym poziomie

ATRAKCJE DODATKOWE

Dla Gości lubiących aktywność, zapewniono dodatkowe formy spędzania czasu. Siłownia, Sala fitness, Squash, CubeBall, zewnętrzne boisko wielofunkcyjne z kortem tenisowym, kręgielnia, bilard oraz dyskoteka sprostają oczekiwaniom najbardziej wymagających Gości.

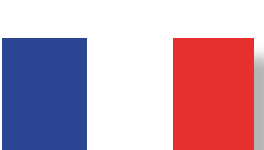
■ „Uzdrowisko Ustka” przyczynia się do promowania Ustki w Polsce i poza jej granicami.

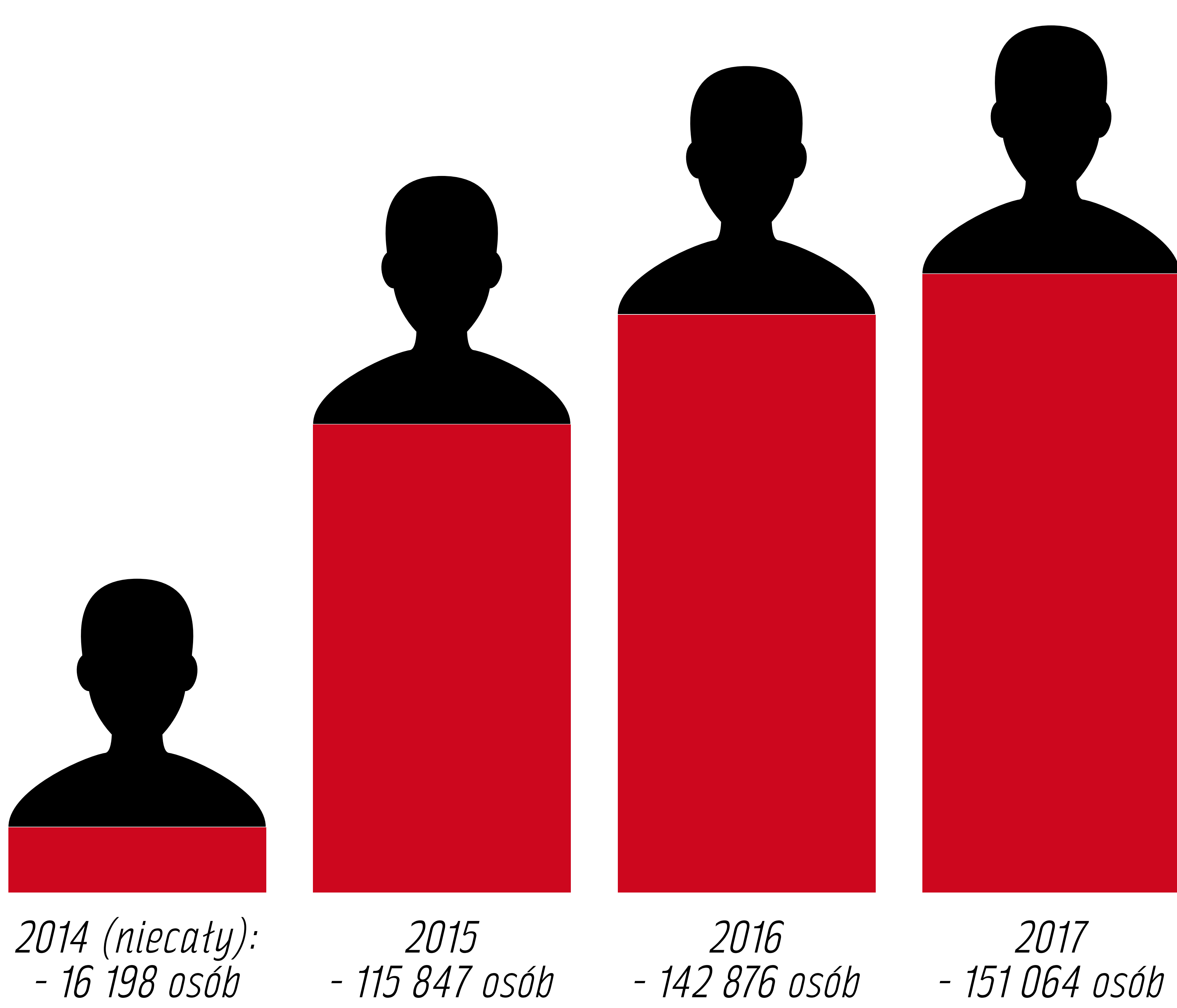

Państwa, z których przybywa najczęściej gości do Uzdrowiska Ustka

- 1. Polska
- 2. Niemcy
- 3. Francja
- 4. Rosja
- 5. Dania
- 6. Holandia
- 7. Belgia
- 8. Irlandia
- 9. Finlandia
- 10. Hiszpania

Liczba gości w hotelu uzdrowiskowym „Grand Lubicz” w poszczególnych latach

Początki uzdrowisk

Już w starożytności istniały miejsca, do których podążano, aby pić wodę z leczniczych źródeł albo odbywać kąpiele - rytualne, a także dla uzdrowienia. Takim miejscem była m.in. słynna sadzawka Betesda koło Jerozolimy, przy której Jezus Chrystus dokonał jednego ze swoich cudów. W tym samym czasie, bliżej nas, Rzymianie budowali swoje rekreacyjne termy. Początki współczesnych uzdrowisk sięgają XVII wieku. Na Pomorzu bezsprzecznie najstarszym z nich jest Połczyn, słynący z leczniczych właściwości swoich źródeł. W 1793 roku powstało pierwsze kąpielisko nadbałtyckie w Heiligendamm (dziś Bad Doberan koło Rostocku). Zaledwie 10 lat później, w 1803 r., ukazała się książka radcy Hansa von Helda, promująca walory kąpeli morskich na Pomorzu Środkowym. Held pisał, że pomagają w przezwyciężaniu smutku i przygnębienia. W tym samym czasie wielkie uznanie i popularność zyskują pionierzy wodolecznictwa: Vincenz Priessnitz i ksiądz Sebastian Kneipp. Ich metody leczenia praktykowano także w pierwszych kąpieliskach nadmorskich.

„Uzdrowisko” w innych językach

angielski: Spa town

czeski: lázně

duński: kursted

francuski: station thermale

hiszpański aragoński: balneyario

hiszpański kataloński: balneari

holenderski: Kuuroord

chorwacki: lječilišni grad

litewski: kurortas

portugalski: Estância termal

słoweński: liečebné kúpele

niemiecki, szwedzki: kurort

turecki: termal tesisler

■ Resztki posągu nimfy źródlanej na terenie łaźni legionów rzymskich w Schierenhof w dzisiejszych zachodnich Niemczech.

■ Pierwsza polska ustawa o uzdrowiskach z 23 marca 1922 roku status uzdrowiska nadawała także kąpieliskom morskim.

254.

U s t a w a

z dnia 23 marca 1922 r.

o uzdrowiskach.

Art. 1. Zgodnie z art. 2 punkt 6 zasadniczej ustawy sanitarnej nadzór nad sprawami, dotyczącymi uzdrowisk w Państwie, i zarząd uzdrowiskami państwowymi wykonywa Minister Zdrowia Publicznego; dla spraw, związanych z wykonywaniem nadzoru nad uzdrowiskami, przede wszystkim w wypadkach, przewidzianych niniejszą ustawą, Minister Zdrowia Publicznego powoła jako organ doradczy Państwową Radę do Spraw Uzdrowisk; skład oraz zakres działania Państwowej Rady do Spraw Uzdrowisk określi Minister Zdrowia Publicznego w oddzielnym rozporządzeniu.

Art. 2. Za uzdrowiska uważać należy:

- 1) miejscowości, posiadające cieplice, lub źródła lecznicze (źródła, studnie lub otwory wiertnicze o wodzie, zawierającej mineralne, gazowe lub inne składniki, względnie wykazującej specjalne działania, co nadaje jej własności i zastosowanie lecznicze), czyli t. zw. zdrojowiska;
- 2) stacje klimatyczne;
- 3) kąpieliska morskie.

Uzdrowiska państwowe oraz uzdrowisko Zakopane i zakłady zdrojowe w Inowrocławiu otrzymują charakter użyteczności publicznej z dniem wejścia w życie ustawy niniejszej.